

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen
Rotel 1306

DOM
2008-06-04
Stockholm

Mål nr
M 8370-06

Sid 1 (2)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom den 6 oktober 2006 i mål nr M 1131-06, se bilaga

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Kronobergs län
351 86 Växjö

MOTPART

Componenta Alvesta AB:s i likvidation konkursbo, c/o Advokat C-G.T.

SAKEN

Föreläggande om åtgärdsutredning

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Miljööverdomstolen fastställer miljödomstolens domslut.

Dok.Id 737867

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 2

Telefon
08-700 34 00
E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-21 93 27

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Kronobergs län (länsstyrelsen) har yrkat att miljödomstolens dom ska undanröjas och att länsstyrelsens beslut den 28 mars 2006 med föreläggande om åtgärdsutredning ska fastställas.

Componenta Alvesta AB:s i likvidation i konkursbo (konkursboet) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har vidhållit vad som anförts vid miljödomstolen med i huvudsak följande tillägg. Det är konkursboet som är verksamhetsutövare för deponin fram till den dagen då konkursen är avslutad. Först därefter övergår ansvaret till fastighetsägaren. Länsstyrelsen har därför valt att förelägga konkursboet att utföra den åtgärdsutredning som Componenta Alvesta AB (bolaget) tidigare skulle ha utfört.

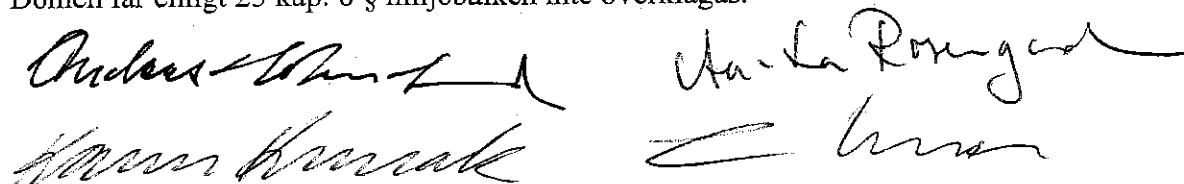
Konkursboet har vidhållit vad som anförts i miljödomstolen och i övrigt anført att bolaget inte bedrivit någon deponiverksamhet på fastigheten vid konkursutbrottet och att konkursboet inte har bedrivit någon verksamhet därefter.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Vilket ansvar ett konkursbo har för efterbehandlingsåtgärder har varit en omdiskuterad fråga (se Bertil Bengtsson m.fl. Miljöbalken, En kommentar s. 9:6 not 1). Om ett konkursbo fortsätter att driva konkursgäldenärens verksamhet och därigenom bidrar till föreningen kan boet i princip göras ansvarigt för utredning och efterbehandling enligt 10 kap. 2 och 8 §§ miljöbalken i dess lydelse före den 1 augusti 2007. Även om konkursboet inte bedriver någon verksamhet i egentlig mening kan boet ändå enligt praxis göras ansvarigt för utredning och efterbehandling. Detta förutsätter emellertid att boet förvarar och har rådighet över det objekt som ska behandlas (se Miljöbalkskommentaren, s. 9:6 och 10:13 och NJA 2006 s. 662)

När det gäller föreläggandet om åtgärdsutredning avseende bolagets deponi ger utredningen vid handen att konkursboet inte bedrivit vare sig någon deponiverksamhet eller någon annan verksamhet på de två fastigheter där deponin finns och att konkursboet varken ägt eller på annat sätt disponerat fastigheterna. Konkursboets anknytning till deponin är därför enligt Miljööverdomstolen inte av den karaktären att boet ska anses vara verksamhetsutövare. Miljödomstolens domslut ska därför fastställas.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anders Holmstrand, miljörådet Anna-Lena Rosengårdten, hovrättsrådet Karin Kussak och f.d. hovrättsrådet Eva Wagner, referent.
Enhälligt.

KLAGANDE

Componenta Alvesta AB:s i likvidation konkursbo
Advokaten **C-G.T.**
Älmhults Advokatbyrå

MOTPART

Länsstyrelsen i Kronobergs län
351 86 VÄXJÖ

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs läns beslut den 28 mars 2006, dnr 555-3215-06,
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande om åtgärdsutredning

DOMSLUT

Miljödomstolen bifaller överklagandet och upphäver det överklagade beslutet.

BAKGRUND

I november 2003 beslutade Componenta-koncernen att all verksamhet vid Componenta Alvesta AB skulle upphöra sommaren 2004. Länsstyrelsen har därefter fattat ett antal beslut beträffande bolagets deponi samt sanering av förorenade områden. Bolaget har inkommit med saneringsplan samt redovisning av vissa undersökningar.

Länsstyrelsen förelade den 17 oktober 2005, dnr 555-2921-05, bolaget vid ett vite av 250 000 kr att senast den 1 mars 2006 ha utfört och slutredovisat en åtgärdsutredning för bl.a. deponin. Beslutet överklagades till miljödomstolen, som avlog överklagandet. Den 7 februari 2006 försattes bolaget i konkurs, utan att ha uppfyllt föreläggandet.

Länsstyrelsen förelade genom det överklagade beslutet, med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken, Componenta Alvesta AB:s konkursbo att senast den 30 juni 2006 ha utfört en åtgärdsutredning för Componenta Alvesta AB:s deponi. I beslutet angavs ett antal åtgärdsalternativ som skall utredas samt vilka bedömningar som skall göras beträffande dessa.

YRKANDEN M.M.

Componenta Alvesta AB:s konkursbo överklagar länsstyrelsens beslut och yrkar att miljödomstolen skall upphäva det. Konkursboet anför i huvudsak följande. Konkursboet har inget att erinra mot redovisningen av ärendet i beslutet. Som konkursboet uppfattar föreläggandet är även vad konkursboet angivit beträffande förhållanden i sak ostridigt.

Deponin är belägen på fastigheter som tillhör Fastighetsbolaget Alvesta KB respektive Alvesta kommun. Området synes ha använts för deponi under åren 1969-1990. Enligt uppgift beslöt Koncessionsnämnden den 7 februari 1990 att deponeringen skulle upphöra och att området skulle efterbehandlas på lämpligt sätt. Enligt uppgift från företrädare för Componenta Alvesta AB meddelade länsstyrelsen den 11 april 1990 att området skulle befrias från skrot och annat löst avfall samt att området skulle planas ut. Vid sammanträde den 12 februari 1991 föreslog länsstyrelsen att marken skulle täckas med ett 10 cm tjockt lerlager och ett 10 cm tjockt lager av matjord ovanpå lerlagret. Vid sammanträde och efterföljande inspektion den 18 oktober 1991 fann länsstyrelsen att deponin var avslutad och åtgärdad.

Som angivits i länsstyrelsens redogörelse för ärendet upphörde konkursgäldenärens nyttjanderätt till fastigheten Alvesta Gjutaren 6 vid utgången av augusti månad 2005. Den faktiska verksamheten hade enligt uppgift upphört sommaren 2004.

En grundläggande princip inom konkursrätten är att ett konkursbo inte ansvarar för konkursgäldenärens förpliktelser. Avsteg från denna princip har gjorts i mycket be-

gränsad utsträckning. För att avsteg från principen skall kunna göras fordras enligt praxis att

1. konkursboet haft den rättsliga och faktiska möjligheten att disponera över det miljöfarliga ämnet,
2. konkursboet förvarat det miljöfarliga ämnet och föroreningen skett efter konkursutbrottet,
3. det varit fråga om tillståndsreglerade åtgärder och verksamheten efter konkursutbrottet ansetts pågående.

Om konkursbo gjorts ansvarigt har ansvaret i princip inskränkt sig till preventiva åtgärder, medan ansvar inte utkrävts avseende reparativa åtgärder. Sådana förhållanden är inte för handen att det finns grund att göra avsteg från huvudprincipen att konkursbo inte ansvarar för konkursgäldenärens förpliktelser.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet betonat att vad som åläggs konkursboet kan genomföras utan att boet har rådighet över det markområde som berörs av deponin. Genomförandet av ettvar av de åtgärdsalternativ som länsstyrelsen angivit förutsätter dock rådighet till markområdet. Det är klart att konkursboet inte kan åläggas att vidta åtgärder enligt de framlagda alternativen. Det rättssubjekt som har att genomföra åtgärden skall också utreda åtgärdsalternativen. Utredningen får ses som ett led i de reparativa åtgärderna.

Skulle miljödomstolen finna att konkursboet i och för sig har att svara för konkursgäldenärens förpliktelser görs gällande att det inte kan anses skäligt att konkursboet skall svara för utredning av åtgärdsalternativ avseende en deponi som avslutats för 15 år sedan på ett markområde till vilket konkursboet vid konkursutbrottet inte ägde nyttjanderätt.

Länsstyrelsen vidhåller sin inställning i det överklagade beslutet.

DOMSKÄL

Componenta Alvesta AB:s hyresavtal för fastigheten där den aktuella deponi finns hade upphört innan bolaget försattes i konkurs och bolaget hade lämnat fastigheten.

Bolaget har därmed inte bedrivit någon deponiverksamhet på fastigheten vid konkursutbrottet och konkursboet har inte heller bedrivit någon sådan verksamhet därefter. Därmed bör ett föreläggande om utredningar beträffande deponin inte kunna riktas mot konkursboet i egenskap av verksamhetsutövare för denna (jfr Miljööverdomstolens dom den 17 maj 2005 i mål nr M 3079-04). Överklagandet skall därför bifallas och det överklagade beslutet upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2

Överklagande senast den 27 oktober 2006.

Anders Bengtsson

Bertil Norén

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och miljörådet Bertil Norén. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Engell.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

Ink. 2006 -04- 24

Akt. M 1131 / 06
Aktbil. 21 rot. 8

Componenta Alvesta AB:s konkursbo c/o C-G.T.

Älmhults Advokatbyrå AB

Åtgärdsutredning för Componenta Alvesta AB:s deponi i Alvesta kommun

Länsstyrelsen förelägger Er med stöd av 26 kap 9 § Miljöbalken (1998:808) att senast den 30 juni 2006 ha utfört en åtgärdsutredning för Componenta Alvesta AB:s deponi.

De åtgärdsalternativ som ska utredas framgår nedan.

- Sluttäckning av deponin som motsvarar en sluttäckning av en deponi för icke-farligt avfall enligt "Förordningen (2001:512) om deponering av avfall".
- Täckning av deponin på ett sådant sätt att infiltrationen begränsas till 200 liter per kvadratmeter och år.
- Täckning av deponin enligt bolagets eget alternativ. Jordlagret skall dock ha en tjocklek på minst en meter.
- Inkapsling av deponin med en slitsmur kombinerat med en täckning av deponin som motsvarar en sluttäckning av en deponi för icke-farligt avfall enligt "Förordningen (2001:512) om deponering av avfall".
- Bortschaktning av hela deponin
- Bortschaktning av den del av deponin som ligger på kommunens mark.

- Bortschaktning av den del av deponin som är belägen mellan den igenfyllda åfåran och ytterkanten på Röda ladan och stödmuren.

För varje åtgärdsalternativ skall en bedömning av kostnaderna, de förväntade miljöeffekterna samt kvarvarande risk efter åtgärd redovisas. Även risken under åtgärdens genomförande skall belysas. För de åtgärdsalternativ som rör bortschaktning skall kostnaderna för borttransport samt kostnaderna för deponering på annan godkänd plats redovisas.

Åtgärdsutredningen skall i tillämpliga delar uppfylla kraven enligt senaste versionen av Naturvårdsverkets Kvalitetsmanual för efterbehandling av förorenade områden.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

I november 2003 beslutade Componenta-koncernen att all verksamhet vid Componenta Alvesta AB i Alvesta skulle upphöra sommaren 2004.

Den 21 november 2003 lämnade bolaget ett förslag till saneringsplan. Både Alvesta kommun samt fastighetsägaren fick möjlighet att lämna synpunkter.

Den 5 december 2003 godkände Länsstyrelsen bolagets saneringsplan, med vissa tillägg och ändringar.

Den 13 april 2004 inkom bolaget med en rapport över inventeringen av risk för förorenade områden, fas 1 daterad den 7 april 2004 samt ett undersökningsprogram för fas 2 daterad den 6 april 2004. Fastighetsägaren, Kommunstyrelsen och miljönämnden i Alvesta kommun fick möjlighet att lämna synpunkter.

Den 22 juni 2004 beslutade Länsstyrelsen att förelägga bolaget vid ett vite på 20 000 kr att senast den 20 augusti 2004 vidta ett antal kompletteringar, undersökningar och åtgärder.

Förelägandet överklagades av bolaget eftersom de ansåg att tiden fram till den 20 augusti 2004 var för kort. Länsstyrelsen beslutade den 29 juni 2004

om ett nytt föreläggande där datumet för redovisningen ändrades till den 20 september 2004.

Bolaget inkom den 20 september 2004 med två rapporter; "Inventering av risk för förorenade områden Fas 1 av fastigheterna Gjutaren 6, Smältaren 3 och del av Stadsäga 469 i Alvesta" daterad den 29 juni 2004 samt "~~Undersökning av förorenade områden, Fas 2~~ 2004" daterad den 19 september 2004.

Den 20 december 2004 förelade Länsstyrelsen bolaget att senast den 31 mars 2005 vidta ett antal kompletteringar, undersökningar och analyser. Enligt föreläggandet skulle bolaget senast den 31 januari 2005 lämna förslag på hur ett antal provpunkter skulle placeras. Provpunkternas placering skulle ritas in på en karta samt motiveras. Den 24 januari 2005 fick Länsstyrelsen bolagets förslag på provpunkternas placering. Kompletterande uppgifter inkom till Länsstyrelsen den 31 januari 2005.

Den 31 januari 2005 beslutade Länsstyrelsen om placering av berörda provpunkter.

Bolaget begärde den 16 februari uppskov till den 29 april 2005 med att redovisa resultat. Som skäl angav bolaget att de rådande väderförhållandena gjort det svårt att utföra fältarbetena inom den tidsram som Länsstyrelsen angett.

Den 17 februari 2005 ändrade Länsstyrelsen datumet för slutredovisning från den 31 mars till den 29 april 2005.

Den 29 april 2005 inkom bolaget med slutredovisningen av de miljötekniska undersökningarna. Bolaget skrev i sin slutrapport att deponin redan är avslutad och att sluttäckningen skedde 1993 enligt då gällande miljölagstiftning. Vidare skrev bolaget att sluttäckningen har besiktigats och godkänts av Länsstyrelsen. Bolaget ifrågasatte därför om Länsstyrelsen kunde ställa ytterligare krav på en sluttäckning av deponin.

Kommunstyrelsen och Miljönämnden i Alvesta kommun samt fastighetsägaren Skandrenting AB har lämnat synpunkter på slutredovisningen.

Kommunstyrelsen i Alvesta kommun framförde bl a följande synpunkter; Att bolaget borde utreda en sluttäckning av deponin med ett infiltrationskrav som motsvarar en deponi för icke-farligt avfall samt en sluttäckning med ett annat infiltrationskrav än det som gäller för en deponi för icke-farligt avfall. Kommunen föreslog även att bolaget borde utreda bortschaktning av hela och delar av deponin.

Både kommunstyrelsen i Alvesta kommun och fastighetsägaren ansåg den förenklade riskbedömning som finns i slutrapporten inte utgör ett tillräckligt underlag för åtgärdsutredningen. Vidare ansåg de att deponeringsförordningen går att tillämpa på äldre deponier.

Bolaget har yttrat sig över synpunkterna i ett bemötande daterat den 19 augusti 2005. Bolaget ansåg bl a att de redan utfört en åtgärdsutredning för deponin, där man kommit fram till att alla alternativ som innebär att hela eller delar av deponin schaktas bort eller att deponin sluttäcks enligt deponeringsförordningen är ekonomiskt orimliga. Bolaget ansåg vidare att det nuvarande och framtida läckaget av föroreningar från deponin är försumbart. En täckning av deponiytan med jord som därefter gräsbesås är därför en fullt tillräcklig åtgärd för deponin. Bolaget ansåg vidare att det är orimligt att tillämpa deponeringsförordningen på äldre deponier.

Den 17 oktober 2005 (dnr 555-2921-05) beslutade Länsstyrelsen att förelägga bolaget vid ett vite av 250 000 kr att senast den 1 mars 2006 ha utfört och slutredovisat en åtgärdsutredning för dels utfyllnadsområdet uppdelat på deponin och den igenfyllda åfåran, dels för sedimenten i Blindtarmen samt kompletterat sedimentprovtagningen från de översiktliga undersökningarna med provtagning och analys av ytterligare tolv sedimentprover tagna på fyra olika platser samt även ha genomfört en ny riskbedömning av sedimenten bredvid och nedströms det område där verksamhet bedrivits. I föreläggandet krävde Länsstyrelsen inga ytterligare utredningar eller efterbehandlingsåtgärder för marken och grundvattnet på gjuteriområdet. Enligt beslutet kan Länsstyrelsen

dock komma att ompröva beslutet om nya uppgifter skulle komma fram.

Länsstyrelsens föreläggande överklagades av bolaget men Miljödomstolen avslog överklagandet den 18 december 2005.

Bolaget begärdes i konkurs den 6 februari 2006 utan att ha uppfyllt Länsstyrelsens föreläggande.

Länsstyrelsen meddelade den 17 mars 2006 konkursboet om att Länsstyrelsen övervägde att förelägga konkursboet.

Konkursförvaltaren inkom den 27 mars 2006 med synpunkter.

Konkursförvaltarens synpunkter

Utdrag är konkursförvaltarens skrivelse redovisas nedan;

"Beträffande de faktiska omständigheterna synes ostridigt

- att konkursbolaget uppsagt hyresavtal avseende fastigheten Alvesta Gjutaren 6 till upphörande vid utgången av augusti månad 2005,
- att konkursbolaget lämnat aktuellt markområde före avtalets upphörande,
- att någon egentlig verksamhet inte bedrivits på området efter det att konkursbolagets nyttjanderätt upphört,
- att konkursbolaget därefter inte haft någon på grund av avtal rådighet avseende området,
- att konkursbolaget föresatts i konkurs 2006-02-06 samt
- att konkursboet inte drivit någon verksamhet vidare eller tagit befattning med området."

"Jag förmenar att förhållandena i det aktuella ärendet är jämförbara med dem som Miljööverdomstolen haft att ta ställning till i mål nr M 3079-04."

"Konkursboet är av den uppfattningen att rättspraxis klart utvisar att domstolarna vid bedömningen av ett konkursbos ansvar fäst stor vikt vid konkursboets rådighet över den miljöfarliga produkten eller den fastighet på vilken miljöfarlig verksamhet bedrivits. Om boet inte har sådan rådighet föreligger inte ansvar, om boet har rådighet kan ansvar föreligga."

"I det aktuella fallet är det enligt min uppfattning uppenbart att konkursboet inte har rådighet över berört markområde."

"Domstolarna synes dessutom - i de fall konkursbon ålagts att vidta åtgärder - ha beaktat att ifrågavarande åtgärder varit tillståndsreglerande."

"Skulle boet anses ha ett sådant ansvar skall detta skälighetsprövas. Enligt min uppfattning kan det med hänsyn till förhållandena inte anses skäligt att boet åläggs ansvar."

"Sammanfattningsvis förmenar jag att det saknas grund att förelägga konkursboet att utföra en åtgärdsutredning för deponin."

Definition av delområden

Det område där Componenta Alvesta AB har bedrivit gjuteriverksamhet har tidigare delats upp i två delområden d v s gjuteriområdet och utfyllnadsområdet, baserat på de båda områdenas utseende, användningsområde och föroreningsituation.

På gjuteriområdet finns de byggnader i vilka bolaget har bedrivit gjuteriverksamhet. Där finns även en betongkassun med oljetankar.

Utfyllnadsområdet har i sin tur delats upp i två olika delområden.

- deponin där bolaget deponerade olika typer av gjuteriavfall mellan 1968 och 1990.

- den igenfyllda åfåran som är en före detta åsträcka mellan gjuteribyggnaderna och den nuvarande deponin som fylldes igen med schaktmassor och gjuterisand någon gång mellan 1964 och 1969.

Övriga områden som påverkas och har påverkats av verksamheten är

- Sedimenten i Blindtarmen som är den åsträcka väster om deponin som blev kvar när åsträckan mellan gjuteriområdet och deponin fylldes igen.
- Sedimenten i Lekarydsån bredvid och nedströms bolagets verksamhet
- Sedimenten i Norra Salen

MOTIVERING

Tidigare sluttäckning

Länsstyrelsens anser att det aldrig har utförts någon formell besiktning eller något formellt godkännande av deponin. Men eftersom deponin är en pågående miljöfarlig verksamhet enligt 9 kapitlet Miljöbalken, saknar det betydelse huruvida deponins sluttäckning har godkänts av Länsstyrelsen eller inte. För en pågående miljöfarlig verksamhet går det alltid att ställa ytterligare krav om det finns en risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kraven som ställs skall dock vara tekniskt möjliga, ekonomiskt rimliga samt miljömässigt motiverade.

Deponeringsförordningens tillämplighet

Länsstyrelsen anser att de undersökningar som utförts på avfallet på deponin visar att deponin bör klassas som en deponi för icke-farligt avfall.

I "Förordningen om deponering av avfall", som gäller de deponier som avlutats efter den 16 juli 2001, finns det i 31 § preciserat hur mycket lakvatten som får passera genom tätskiktet på en deponi för icke-farligt avfall. Vidare står det i samma paragraf att tillståndsmyndigheten endast får ge avsteg från des-

sa krav om det inte föreligger någon risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Länsstyrelsen anser därför att det går att ställa precis samma krav (eller hårdare) på en deponi som avslutats före den 16 juli 2001 som efter detta datum, under förutsättning att det finns risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kraven måste dock vara tekniskt möjliga, ekonomiskt rimliga samt miljömässigt motiverade.

Behov av åtgärder

Länsstyrelsen konstaterar att bolagets förslag på att täcka deponin med lager jord inte uppfyller kraven i deponeringsföreskriften, eftersom ett lager jord inte minskar infiltrationen. Länsstyrelsen delar inte bolagets uppfattning att läckaget av föroreningar är försumbart, eftersom undersökningarna av deponin har visat att grundvattnet innehåller höga halter av cancerogena PAH och PCB.

Resultaten från utförda undersökningar har visat att grundvattnet i deponin innehåller höga halter av framför allt cancerogena PAH samt PCB. Den högsta halten av cancerogena PAH som uppmättes i grundvattnet på deponin var 0,018 mg/l, vilket är 90 ggr högre än riktvärdet för "Förslag till riktvärden vid förorenade bensinstationer", vilket innebär mycket allvarlig förorening. Den högsta halten PCB som uppmätts är 0,32 ug/l, vilket är 32 ggr högre än Holändska riktvärdet (intervention value) dvs. den nivå då åtgärder bör vidtas. Vidare är sedimenten nedströms bolaget påverkade av både cancerogena PAH och PCB. Deponin är dessutom lokaliserad inom tätbebyggt området i direkt anslutning till ett vattendrag.

Länsstyrelsen anser därför precis som i tidigare beslut daterat den 17 oktober 2005 (dnr 555-2921-05) att riskerna med deponin måste anses vara så stora, att det är fullt rimligt att med stöd av miljöbalken kräva att det genomförs en åtgärdsutredning för deponin i enlighet med Naturvårdsverkets Kvalitetsmanual för efterbehandling av förorenade områden utgåva nr 1, 2003.

Ansvar

En deponi är enligt 9 kap Miljöbalken en pågående miljöfarlig verksamhet.

I Koncessionsnämndens beslut 159/93 konstateras följande; *Enligt praxis anses ansvaret för en pågående miljöfarlig verksamhet övergå på konkursboet vid konkurs. Det aktuella avfallsupplaget är att betrakta som en pågående miljöfarlig verksamhet i och med att det kan medföra störningar för omgivningen. Med hänsyn härtill är konkursboet skyldigt att iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan fodras.*

Konkursförvaltaren skriver att rättspraxis klart utvisar att domstolarna vid bedömningen av ett konkursbos ansvar fäst stor vikt vid konkursboets rådighet. Om boet inte har haft sådan rådighet föreligger inte ansvar. Länsstyrelsen anser dock att frågan om rådighet inte är relevant i detta ärende eftersom de arbetsmoment som efterfrågas endast omfattar utredningar (skrivbordsarbete) och att det därför inte krävs något tillträde till deponin. Vidare kan Länsstyrelsen besluta om omgående tillträde om det skulle behövas enligt 28 kap 5 § miljöbalken.

Frågan om tillträde var även aktuell i samband med att Länsstyrelsen förelade Componenta om att utföra en åtgärdsutredning för samma deponi som i detta föreläggande. Bolaget överklagade då Länsstyrelsens föreläggande bl a pga. att hyresavtalet hade upphört vilket innebar att frågan om tillträde låg utanför bolagets kontroll. Miljödomstolen ansåg i sitt beslut (M 2894-05) att bolagets synpunkt om att hyresavtalet hade upphört och att tillträde till fastigheten därmed låg utanför bolagets kontroll inte var ett tillräckligt skäl för att skjuta fram det datum för när åtgärdsutredningen skulle vara slutförd eller för att ta bort vitet.

I beslut (KN B 159/93) ansåg nämnden att det inte var nödvändigt att boet hade rådighet över den mark där åtgärderna skulle utföras. Även i senare avgöranden (Miljödomstolen vid Stockholms Tingsrätt M 30017-04) har det slagits fast att det faktum att hyresförhållande har upphört inte påverkar konkursboets ansvar.

Konkursförvaltaren skriver att förhållandena i detta ärende är jämförbara med dem som Miljööverdomstolen haft att ta ställning till i mål nr M 3079-04. Länsstyrelsen delar inte denna uppfattning eftersom mål nr M 3079-04 rör ett förorenat område (10 kap MB) och inte en deponi (9 kap MB). Länsstyrelsen anser precis som Miljööverdomstolen att ett föreläggande om efterbehandlingsåtgärder inte bör riktas mot ett konkursbo om det avser ett förorenat område. Länsstyrelsen har därför valt att inte inkludera de förorenade områdena som Componentas verksamhet gett upphov till i detta föreläggande utan endast tagit med deponin.

Länsstyrelsen uppskattar kostnaden för att genomföra den åtgärdsutredning som krävs i detta föreläggande till ca 200 000 kr, vilket är en liten kostnad jämfört med vad en eventuell åtgärd kan komma att kosta. Länsstyrelsen anser därför till skillnad från konkursförvaltaren att det är fullt skäligt att kräva att konkursboet bekostar en åtgärdsutredning för deponin.

Eftersom den ansvariga verksamhetsutövaren har gått i konkurs anser Länsstyrelsen att det i dagsläget är konkursboet som är verksamhetsutövare till deponin, trots att boet inte är fastighetsägare. Länsstyrelsen anser därför att de krav som tidigare riktades mot konkursgäldenären (se beslut med dnr 555-2921-05) avseende deponin och som ej har blivit utförda, nu istället bör riktas mot konkursboet.

Åtgärdsutredningens innehåll och omfattning

I den åtgärdsutredning som bolaget redovisade till Länsstyrelsen fanns endast en grov uppskattning av den totala kostnaden för att schakta bort hela deponin. Det framgick inte hur man hade kommit fram till kostnaden, hur stora massor som berördes, hur massorna skulle hanteras, vilka resthalter, mängder och emissioner som skulle återstå efter avslutade åtgärder etc. För övriga åtgärdsalternativ saknades uppgifter om både uppskattade kostnader och bedömda riskreduktioner.

Länsstyrelsen anser därför att det underlag som bolaget redovisade i sin åtgärdsutredning inte är

tillräckligt för att Länsstyrelsen (i en efterföljande riskvärdering) skall kunna avgöra vilka åtgärder som kan anses vara rimliga utifrån ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Länsstyrelsen anser därför att bolagets åtgärdsutredning bör göras om enligt Naturvårdsverkets Kvalitetsmanual. I samband med detta bör åtgärdsutredningen kompletteras med ytterligare åtgärdsförslag.

Länsstyrelsen anser att det i åtgärdsutredningen bör ingå ett förslag där deponin förses med ett tätskikt som motsvarar en sluttäckning av en deponi för icke-farligt avfall enligt Deponeringsförordningen samt ett förslag där infiltrationen blir 200 liter per kvadratmeter och år, vilket ligger mittemellan det infiltrationskrav som gäller för en deponi för icke-farligt avfall (50 liter per kvadratmeter och år) och den infiltration som blir utan någon täckning (ca 500 liter per kvadratmeter och år).

Länsstyrelsen anser att det bör utredas möjligheten att kapsla in deponin med en så kallad slitsmur runt deponiområdet, vilket innebär att man sätter en slits ner till täta jordarter så att grundvattenströmningarna under slitsen minimeras. Slitsen bör bestå av ett mycket tätt material som t ex en bentonit-/cementsuspension. Därefter bör deponin täckas med ett tätskikt som motsvarar kraven för en deponi för icke-farligt avfall enligt Deponeringsförordningen.

För det åtgärdsförslag som var bolagets eget, d v s att deponin täcks med ett lager jord som därefter gräsbesås, anser Länsstyrelsen att jordlagret bör vara minst en meter tjockt.

Länsstyrelsen anser vidare att åtgärdsutredningen bör inkludera bortschaktning av hela eller delar av deponin. De delar av deponin där bortschaktning bör utredas är följande; den del som ligger på kommunens fastighet, eftersom den är detaljplanerad som Park/naturmark samt den del som ligger i direkt anslutning till den igenfyllda åfåran (mellan åfåran och norra kanten av Röda ladan), för att detta område skall kunna klassas som industrimark. Även bortschaktning av hela deponin bör utredas. För de åtgärdsalternativ som rör bortschaktning av hela eller

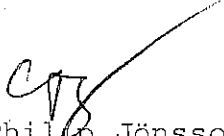
delar av deponin bör kostnaderna för att transportera bort avfallet samt kostnaderna för att deponera avfallet på en annan godkänd plats redovisas.

Länsstyrelsen anser att den förenklade riskbedömning som finns i slutrapporten utgör ett tillräckligt underlag för åtgärdsutredningen. Länsstyrelsen anser därför att det inte behöver utföras någon fördjupad riskbedömning. Länsstyrelsen anser däremot att åtgärdsutredningen bör innehålla en bedömning av den kvarstående risken efter varje åtgärdsförslag d v s en bedömning av riskreduktionen. Dessutom bör det utredas vilka risker som själva åtgärden medför.

För varje åtgärdsalternativ bör de övergripande åtgärdsmålen redovisas. Länsstyrelsen anser att det inte är rimligt med ett åtgärds mål för deponin som motsvarar känslig markanvändning, eftersom området är detaljplanelagt som industrimark. Däremot bör ett åtgärds mål vara att hela området kan användas som industrimark i framtiden. Ett annat åtgärds mål bör vara att delar av det område som i dag utgörs av deponi i framtiden kan användas som industrimark medan resten klassas som deponi.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen vid Växjö Tingsrätt inom tre veckor från den dag Ni tagit del av beslutet, se bifogat formulär.

Carl-Philip Jönsson

Karin Simonsson

Delgivning
Delgivningskvitto

Kopia för kännedom
Yvonne Österlund, Naturvårdsverket
Bygg- och miljökontoret i Alvesta kommun